

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Themazetting OBPWO

Informatiesessie 13 november 2020

Actualisatie OBPWO kader

- ▶ Geen nieuwe oproep tot steunpunt. Vraag naar alternatieven.
- ▶ Nood aan kader voor beleids- en praktijkgericht onderzoek
  - Evidence informed beleid
  - Evidence informed praktijk
- ▶ Actualisatie OBPWO kader
- ▶ Naast internationale onderzoeken, indicatorenontwikkeling, ad hoc onderzoeksopdrachten.

Actualisatie OBPWO kader : leidende principes

- ▶ Strategisch, ingepast in de beleidscyclus en met een evenwichtige mix aan beleids- en praktijkgericht onderzoek
  - Afgestemd op beleidsdossiers
  - Meer aandacht voor praktijkgericht onderzoek, naast beleidsgericht onderzoek
  - Mix kort- en langlopend onderzoek
- ▶ Meer gedragenheid door een grotere betrokkenheid van beleidsmakers en stakeholders (themazetting en stuurgroepen)

- ▶ **Kwaliteitsvol en duurzaam onderzoek**
  - Verruiming van expertise : universiteiten en hogescholen
  - Beoordeling van onderzoeksvoorstellen door 1 commissie

- ▶ **Benutting van kennis en inzichten uit onderzoek versterken**
  - Inzetten op valorisatie
  - Grotere betrokkenheid stakeholders (themazetting, stuurgroepen, valorisatie)
  - Gebruiksrecht VO
  - Vrijgave na 3 maanden, tenzij beslissing tot tijdelijk uitstel

- ▶ **Efficiëntiewinsten door een vereenvoudigde procedure en transparantie**

Themazetting 2021

- ▶ 1,5 miljoen euro voor 2021
- ▶ 1 grote themazetting, en mogelijkheid tot kleinere doorheen het jaar

- ▶ Totstandkoming
  - Ontwerp-themazetting door commissie
  - Mededeling op de Vlaamse Regering
  - Advies van VLOR
  - Finale beslissing door de Vlaamse Regering

  - Toekomst: ruime input door stakeholders en onderzoekers

Gunningsprocedure

- ▶ Indienen op 18 december 2020 om 12.00 uur per email.
  - Aanvraagformulier
  - Bijlage met projectomschrijving (geen limiet qua woorden)
- ▶ Beoordeling door commissie (ministerie Onderwijs en Vorming, onderwijsinspectie, externe wetenschappers)
- ▶ Beoordelingscriteria
  - Kwaliteit van het voorstel (30 punten)
  - Expertise van de indieners (20 punten)
  - Kostprijs (50 punten)
- ▶ Rangschikking
  - Min. 75 %
  - Max 1 project per thema

Opvolging onderzoek

- ▶ Snelle start projecten (zie ook in oproep)
- ▶ **Opstartgesprek** met onderzoekers en dossierbehandelaar
- ▶ **Overeenkomst per project**
- ▶ Opvolging door **stuurgroep** (opvolging project, maar ook aandacht voor valorisatie)
- ▶ **Verwachte resultaten:**
  - Tussentijdse rapporten (per thema gespecificeerd)
  - Wetenschappelijk eindrapport + toegankelijke samenvatting + onderbouwde beleidsaanbevelingen
  - Per thema ook specifieke verwachtingen geformuleerd

- Alle nodige documenten en ppt en verslag (en ev bijkomende informatie) op

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproepen-voor-onderzoeksvoorstellen>

- Indienen ten laatste op 18 december om 12.00 uur via mail
- Bijkomende vragen: Katrijn.Ballet@ond.vlaanderen.be

Thema 1: Doorlichting als hefboom voor een betere onderwijskwaliteit

➤ Aanleiding

Referentiekader Onderwijskwaliteit leidend voor kwaliteitsgroei

➤ Kennisvragen (BaO en SO)

- In welke mate heeft OK-kader ingang gevonden in Vlaamse scholen?
- Op welke wijze draagt een doorlichting bij tot kwaliteitsgroei in scholen?
- Wat is de concordantie tussen bronnen over onderwijskwaliteit?

➤ **Verwachte resultaten**

-Handvatten voor beleid om interne en externe KZ te versterken

-Onderbouwde inzichten en aanbevelingen voor alle actoren (overheid, scholen, begeleiders, ...), ook over implementatie van gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverstijgende toetsen

➤ Looptijd: 24 maanden

➤ Kostprijs: max 250.000 euro

Thema 2: Effectiviteit van ondersteuning van leraren(teams)

➤ Aanleiding

- Nood aan versterking ondersteuning van leraren(teams)
- Nood aan zicht op effectiviteit van ondersteuning PBD
- Effectiviteit van ondersteuning = complex, niet eenvoudig meetbaar

➤ Kennisvragen

- Conceptualisering van effectiviteit van ondersteuning (voortbouwen op bestaande kaders)
- Ontwikkeling van valide en betrouwbaar instrumentarium voor in kaart brengen en evalueren van effectiviteit van ondersteuning

➤ **Verwachte resultaten**

- Onderbouwd kader over effectiviteit van ondersteuning
- Onmiddellijk inzetbaar, kwaliteitsvol en wetenschappelijk onderbouwd instrumentarium.
- Advies over hoe dit te gebruiken.
- Onmiddellijk inzetbaar voor nagaan effectiviteit PBD (algemeen zicht op effectiviteit + IKZ voor PBD's en andere ondersteuners)

➤ **Samenwerking** en afstemming met PBD's

- Looptijd: 12 maanden
- Kostprijs: max. 110.000 euro

Thema 3: Effectieve leeromgevingen in de B-stroom eerste graad SO

➤ Aanleiding

- Dalende leerlingenprestaties, veranderende leerlingenpopulatie
- Eindtermen voor B-stroom: verzwaring basisvorming
- Nood aan versterkte, innovatieve en effectieve organisatorische en pedagogisch-didactische aanpak
- Reeds diverse nieuwe organisatievormen, maar geen zicht op effectiviteit ervan.

➤ **Kennisvragen**

- Wat zijn kenmerken van effectieve leeromgevingen? Wat zijn randvoorwaarden, zowel ped.-didactisch, personeelsbeleid en professionalisering, lerarencompetenties, verwachtingen, organisatie?
- Welke onderwijskundige principes ten grondslag aan de nieuwe organisatievormen? Welke concrete praktijken? Belemmerende / bevorderende factoren? Aandacht voor schoolloopbaan van de leerling.
- Effecten van de implementatie op Iln, zowel naar leeruitkomsten als non-cognitieve aspecten?
  - Hiervoor: aansluiting bij geplande peiling basisgeletterdheid 2022

➤ **Verwachte resultaten**

- wetenschappelijke rapportering
- onderbouwde en concrete handvatten, voor leraren en lerarenopleidingen.
- aanbevelingen voor beleidsmakers

- Samenwerking met Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen
- Looptijd: 36 maanden
- Kostprijs: max 370.000 euro.

Thema 4: Versterken van handelingsbekwaamheid leraren over evaluatie

➤ Aanleiding

Nood aan professionalisering van leraren op vlak van evaluatie.
Versterken van de informatierijke omgeving voor leraren

➤ Kennisvragen (basis- en secundair onderwijs)

- hoe gaan leraren om met data om Iln op te volgen, te evalueren en leerwinst vast te stellen, ook doorheen de leerloopbaan?
- op welke wijze monitoren scholen in welke mate Iln onderwijsdoelen bereiken en welke leerwinst zij hierbij maken?
- wat zijn effectieve evaluatiepraktijken om leerwinst van Iln op te volgen? En om om te gaan met gestandaardiseerde, genormeerde koepel- en netoverschrijdende proeven om leerwinst en bereiken van onderwijsdoelen in kaart te brengen?

➤ **Verwachte resultaten**

-Didactische wenken voor effectieve evaluatie, ter ondersteuning van de implementatie van de gestandaardiseerde toetsen.

-Direct gericht op leraren(teams) én te gebruiken als input om het professioneel continuüm vorm (lerarenopleiding, professionalisering) te geven.

➤ Looptijd: 24 maanden

➤ Kostprijs: max. 220.000 euro

Thema 5: Sterk Buo door in te zetten op kwaliteitsontwikkeling

➤ Aanleiding

Versterking van buitengewoon onderwijs, maar weinig zicht op kwaliteitszorg

➤ Kennisvragen

- Hoe definiëren scholen voor buo kwaliteit en welke indicatoren gebruiken ze hiervoor?
- Op welke wijze bewaken scholen voor buo hun kwaliteit?
- Hoe worden doelen geselecteerd, bepaald, gemonitord en geëvalueerd? (op individueel en schoolniveau)

➤ **Verwachte resultaten**

-Inzichten in praktijken van kwaliteitsontwikkeling in scholen voor buo, in mechanismen, en bevorderende en belemmerende factoren

-Inspiratiegids voor scholen Buo over kwaliteitsontwikkeling

-Aanbevelingen voor beleidsmakers en onderwijsactoren over het versterken van externe en interne kwaliteitszorg in het Buo

➤ Samenwerking en afstemming met onderwijsinspectie en PBD's

➤ Looptijd 18 maanden

➤ Kostprijs: max. 170.000 euro

Thema 6: Effectieve praktijken om vroegtijdig schoolverlaten aan te pakken

➤ Aanleiding

- Nood aan geïntegreerde strategie om vroegtijdig schoolverlaten te verlagen en te voorkomen.
- Heel wat recent onderzoek over deze thematiek en zicht op succesfactoren
- Nood aan handvatten om te vertalen naar Vlaamse scholen

➤ Kennisvragen (SO)

- Wat zijn effectieve praktijken om vroegtijdig schoolverlaten in Vlaamse scholen tegen te gaan?
- Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren in de Vlaamse context?

➤ **Verwachte resultaten**

- Didactische wenken voor effectieve aanpak van VSV, gericht op onmiddellijk gebruik in de klas- en schoolpraktijk.
  - Direct gericht op scholen, leraren(teams) én te gebruiken als input om het professioneel continuüm vorm (lerarenopleiding, professionalisering) te geven.
  - Aanbevelingen voor overheid, beleidsmakers, schoolleiders, leraren
-
- Na 12 maanden toegankelijke reviewstudie gevraagd.
  - Looptijd: 18 maanden
  - Kostprijs: maximaal 160.000 euro

Thema 7: Gecombineerd leren (blended learning) in het SO

➤ Aanleiding

COVID-19 pandemie

Variaties in vormen van gecombineerd leren

Weinig zicht op effectiviteit praktijken

➤ Kennisvragen

-Wat zijn effectieve vormen van gecombineerd leren? Aan welke kenmerken moet effectief afstandsonderwijs voldoen?

- aandacht aan GOK, diversiteit doelgroepen

- welke vormen maximaliseren fund recht op onderwijs?

-Wat zijn randvoorwaarden, zowel op leerling, leraar, klas en schoolniveau, om dit in de Vlaamse scholen te implementeren?

➤ **Verwachte resultaten**

-wetenschappelijk rapport

-praktijkgerichte leidraad voor scholen; direct gericht op leraren(teams) in het secundair onderwijs én te gebruiken als input om het professioneel continuüm vorm (lerarenopleiding, professionalisering) te geven

-Beleidsaanbevelingen t.a.v. alle actoren

➤ Looptijd: 12 maanden

➤ Onmiddellijke start

➤ Kostprijs: max. 110.000 euro

Thema 8: Gecombineerd leren (blended learning) aan laaggeletterde volwassenen en NT2

➤ Aanleiding

COVID-19 gezondheidscrisis

Specifieke noden laaggeletterde volwassenen en NT2 lerenden

Variaties in vormen van gecombineerd leren, reeds diverse initiatieven

Weinig zicht op effectiviteit praktijken

➤ Kennisvragen

-Wat zijn effectieve vormen van gecombineerd leren? Aan welke kenmerken moet effectief afstandsonderwijs voldoen?

-Wat zijn randvoorwaarden om dit in de Vlaamse onderwijscontext te implementeren?

➤ **Verwachte resultaten**

- wetenschappelijk rapport
  - praktijkgerichte leidraad voor afstandsonderwijs voor laaggeletterden en NT2 lerenden; direct gericht op leraren(teams) én te gebruiken als input om het professioneel continuüm vorm (lerarenopleiding, professionalisering) te geven
  - Beleidsaanbevelingen t.a.v. alle actoren
-
- Looptijd: 12 maanden
  - Onmiddellijke start
  - Kostprijs: max. 110.000 euro

